

I.	Úvodní slovo Víta A. Schorma, zástupce veřejného ochránce práv	15
II.	Poznámka editorů.	17
A.	VÍZA, POBYTY A ZAMĚSTNÁVÁNÍ CIZINCŮ	19
III.	Další příspěvek k výkladu výhrad veřejného pořádku v zákoně o pobytu cizinců (kde chybí judikatura SDEU) a jak je tomu s nárokovostí zaměstnanecké karty a dalších pobytových titulů	
	<i>Pavel Pořízek</i>	21
1.	Úvod	21
2.	Výhrada veřejného pořádku v kapitole III směrnice 2003/109/ES (dlouhodobý pobyt rezidenta jiného členského státu)	23
2.1	Výklad výhrady veřejného pořádku v čl. 17 směrnice 2003/109/ES	23
2.2	Nepovolení, neprodloužení a zrušení dlouhodobého pobytu rezidenta jiného členského státu (§ 42e zákona o pobytu cizinců).	31
2.2.1	Zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu rezidenta jiného členského státu (§ 46 odst. 4 zákona o pobytu cizinců)	31
2.2.2	Neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu rezidenta jiného členského státu	34
2.2.3	Zrušení povolení k dlouhodobému pobytu rezidenta jiného členského státu	38
2.2.4	Kritické úvahy nad důvody pro neudělení (neprodloužení, zrušení) dlouhodobého pobytu rezidenta jiného členského státu	39
3.	Výhrada veřejného pořádku a sezónní pracovníci podle směrnice 2014/36/EU (krátkodobé a dlouhodobé vízum za účelem sezónního zaměstnání)	41
3.1	Krátkodobé pobyty za účelem sezónního zaměstnání do 90 dnů	41
3.2	Pobyty za účelem sezónního zaměstnání nad 90 dnů	44

3.2.1 Historický výklad	45
3.2.2 Jazykový výklad	47
3.2.2.1 Jak vyložit uvozující text čl. 8 odst. 5, 9 odst. 5 a 15 odst. 11 směrnice 2014/36/EU?	48
3.2.3 Systematický výklad	53
3.2.4 Teleologický výklad	56
3.2.5 Jaký tedy bude výklad výhrady veřejného pořádku u pobytů za účelem sezónního zaměstnání nad 90 dnů podle směrnice 2014/36/EU?	60
3.2.6 Dopady směrnice 2014/36/EU na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem sezónního zaměstnání (§ 32 zákona o pobytu cizinců)	62
3.2.6.1 Důvody pro zamítnutí žádosti o dlouhodobé vízum za účelem sezónního zaměstnání (§ 56 odst. 3 zákona o pobytu cizinců)	63
3.2.6.2 Důvody pro zrušení a neprodloužení dlouhodobého víza za účelem sezónního zaměstnání (§ 37a zákona o pobytu cizinců)	65
3.2.6.3 Jak to bude se soudním přezkumem neudělení (neprodloužení, zrušení) krátkodobého a dlouhodobého víza za účelem sezónního zaměstnání?	67
4. Jak je tomu s (ne)nárokovostí vydání zaměstnanecké karty a dalších pobytových titulů v zákoně o pobytu cizinců – zamyšlení nad rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 Azs 438/2021 ze dne 7. února 2022	71
4.1 Analýza směrnice 2011/98/EU	73
4.2 Transpozice směrnice 2011/98/EU a k argumentu systematikou zákona o pobytu cizinců.	76
4.3 K argumentu principem svrchovanosti státu	79
4.3.1 Občané EU a rodinní příslušníci podle čl. 2 odst. 2 směrnice 2004/38/ES	81
4.3.1.1 Vsuvka k rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 141/2021-34	83
4.3.2 Ostatní (vzdálení) rodinní příslušníci občana EU podle čl. 3 odst. 2 směrnice 2004/38/ES	88
4.3.3 Cizinci z třetích zemí	88
4.3.3.1 Sloučení rodiny podle směrnice 2003/86/ES	88
4.3.3.2 Studenti, výzkumníci a další kategorie osob podle směrnice 2016/801	89

4.3.3.3	Sezónní pracovníci podle směrnice 2014/36/EU	92
4.3.3.4	Vysoce kvalifikovaní zaměstnanci podle směrnice o tzv. modrých kartách 2009/50/ES, resp. 2021/1883.....	93
4.3.3.5	Převedení v rámci společnosti podle směrnice 2014/66/EU	95
4.3.3.6	Krátkodobé pobyty (vízový kodex, SHK).....	98
4.3.4	Situace, ve kterých mají členské státy volnost v nastavení podmínek pro vstup a pobyt cizinců z třetích zemí	99
4.4	Závěr	100
IV.	Úvahy nad aktuální právní úpravou zaměstnaneckých karet	
	<i>Štěpán Pastorek a Pavla Rozumková</i>	102
1.	Úvod	102
2.	K povaze sdělení o splnění/nesplnění podmínek pro změnu zaměstnavatele	103
2.1	Judikurní vývoj v roce 2022	106
3.	Agenturní zaměstnávání cizinců	109
3.1	Nemožnost zaměstnat cizince s duální zaměstnaneckou kartou jako kmenové zaměstnance agentury práce	110
3.2	Koupě závodu – obcházení zákona a pohled judikatury	111
4.	Postup správního orgánu při oznamování změn	116
4.1	Kroky OAMP při postupu podle části čtvrté správního řádu ..	116
4.2	Dokládání náležitostí v originále	118
4.3	Opakované podání oznámení	119
4.4	Textace příslušných tiskopisů a informací na webových stránkách správního orgánu	119
5.	Závěr: Úvahy <i>de lege ferenda</i>	121
V.	Limit korektivu přiměřenosti ve vztahu k základním podmínkám pro vydání pobytového oprávnění	
	<i>Ondřej Moudrý</i>	123
1.	Úvod	123
2.	Posouzení přiměřenosti jako nezbytná podmínka pro vydání rozhodnutí o pobytovém oprávnění	125
3.	Podmínky pro vydání dlouhodobého pobytu a korektiv přiměřenosti	127
3.1	Zaměstnanecká karta a modrá karta	127

3.2	Dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny na území	131
4.	Přechodný pobyt rodinného příslušníka občana EU a korektiv přiměřenosti	132
5.	Závěr	136

B. DOČASNÁ OCHRANA..... 139

VI. V čem tkví *dočasnost* dočasné ochrany?

<i>Enes Zaimović</i>	141
1. Úvod	141
2. Dočasnost uprchlického statusu a její podoba v unijním a tuzemském právu	142
2.1 Co míníme <i>dočasností</i> ochrany?	143
2.2 <i>Dočasnost</i> uprchlického statusu v unijním právu.....	146
2.3 <i>Dočasnost</i> uprchlického statusu v tuzemském právu	149
2.3.1 Možnost přechodu do režimu jiného pobytového oprávnění	149
2.3.2 Právní limity nuceného vycestování	152
3. Dočasná ochrana – obrat k <i>dočasnosti</i> ochrany?	154
3.1 Směrnice o dočasné ochraně	156
3.2 <i>Dočasnost</i> ochrany v rámci <i>Lex Ukrajina</i>	159
3.2.1 Právní povaha dočasné ochrany dle <i>Lex Ukrajina</i>	159
3.2.2 Možnosti přechodu do režimu jiného pobytového oprávnění	160
3.2.3 „Propustnost“ režimu dočasné ochrany	162
3.2.4 Právní limity nuceného vycestování	163
4. Závěr	164

VII. Problematické aspekty dočasné ochrany

<i>Veronika Víchová</i>	165
1. Úvod	165
2. Dočasná ochrana a její právní úprava	166
2.1 Osobní rozsah dočasné ochrany	167
2.2 Pohyb po Evropské unii v režimu dočasné ochrany	168
2.2.1 Pohyb po Evropské unii před získáním dočasné ochrany..	168
2.2.2 Možnosti pohybu po Evropské unii po získání dočasné ochrany	171
2.3 Osoby vyloučené z dočasné ochrany	176
2.3.1 Kdo jsou osoby vyloučené z dočasné ochrany	176

2.3.2	Vyloučení nad rámec směrnice	177
2.4	Dílčí závěry	179
3.	Soudní přezkum	181
3.1	Soudní přezkum nepřijatelných žádosti	182
3.2	Přezkum rozhodnutí o neudělení dočasné ochrany	184
4.	Závěr	186
VIII.	Udělení dočasné ochrany osobám s trvalým pobytem na Ukrajině: co znamená „bezpečný a trvalý“ návrat?	
	<i>Veronika Víchová</i>	188
1.	Úvod	188
2.	Dočasná ochrana a volnost členských států: rozhodnutí České republiky o rozsahu ochrany pro osoby s trvalým pobytem na Ukrajině	189
3.	Posouzení bezpečného a trvalého návratu do země původu: vazba na zemi původu a ochrana lidských práv	191
3.1	Návrat do země původu podle českého práva	193
3.1.1	Nezbytnost respektování čl. 3 EÚLP při rozhodování o návratu cizinců	195
4.	Neúměrné zúžení pojmu „návrat za bezpečných a trvalých podmínek“	197
5.	Je možné vrátit se do Ruska za bezpečných a trvalých podmínek?	198
6.	Závěr	200
IX.	Ako Slovensko začalo poskytovať dočasné útočisko a inšpirovalo tým aj celú Európsku úniu	
	<i>Miroslava Mittelmannová</i>	202
1.	Úvod	202
2.	Právny stav ku dňu 24. februára 2022	203
3.	Legislatívne zmeny súvisiace s hromadným prílevom utečencov a utečieniek na územie Slovenskej republiky odo dňa 25. februára 2022	205
4.	Konanie o dočasnom útočisku na území Slovenskej republiky a práva spojené s inštitútom dočasného útočiska	208
4.1	Poskytovanie ubytovania osobám na dočasnom útočisku	210
4.2	Poskytovanie zdravotnej starostlivosti osobám na dočasnom útočisku	210
4.3	Prístup k zamestnaniu a k podnikaniu	211
4.4	Prístup k vzdelaniu	211
5.	Záver	212

C.	AZYL A UPRCHLICTVÍ	213
X.	Postavení dezertérů a odpíračů vojenské služby v azylovém právu EU	
	<i>Harald Christian Scheu</i>	215
1.	Úvod	215
2.	Základ ochrany dezertérů a odpíračů vojenské služby v mezinárodní ochraně lidských práv	216
3.	Dezertéři a odpírači vojenské služby v azylovém právu EU	219
4.	Postavení dezertérů a odpíračů vojenské služby z Ruské federace	222
5.	Politická dimenze poskytování azylu ruským dezertérům a odpíračům vojenské služby	226
6.	Závěr	230
XI.	Bezpečné země původu – potřebujeme je vůbec?	
	<i>Stanislava Sládková</i>	232
1.	Úvod	232
2.	Původ bezpečných zemí původu	233
3.	Bezpečné země původu vs. zákaz diskriminace na základě země původu	235
3.1	Procesní omezení ve světle práva na účinný opravný prostředek	238
3.2	Absence obecného a soustavného pronásledování	239
4.	Vnitrostátní praxe a judikatura	240
4.1	Pochybná kvalita informací o bezpečnosti země	242
4.2	Neaktuálnost informací o bezpečnosti země	248
4.3	Teritoriální výjimky, rodinný život a další problematické aspekty	249
5.	Závěr – potřebujeme je vůbec?	252
D.	NEZLETILÍ BEZ DOPROVODU	255
XII.	IRO: Určení dětí bez doprovodu a jejich nejlepších zájmů	
	<i>Dalibor Jílek</i>	257
1.	Úvod	257
2.	Nutné definiční složky	258
2.1	Mimo zemi původu (<i>exteritorialita</i>)	259
2.2	Chronologický věk	261
2.3	Státní příslušnost	261

2.4	Přednostní pomoc	263
3.	Dovysvětlení definice	266
3.1	Děti nezvěstných rodičů	266
3.2	Opuštěné děti nebo nedostupní rodiče	268
3.3	Bez poručníka nebo opatrovníka	268
3.4	Bez blízkých příbuzných	272
3.5	Definiční kontext	272
4.	Repatriace, nebo usazení?	274
4.1	Individuální a oddělené šetření	274
4.2	Plány pro usazení nebo přemístění	275
4.3	Nejlepší zájmy dítěte bez doprovodu	277
4.4	Multifaktoriální náplň	279
5.	Závěr	283

XIII. Určování věku cizinců v judikatuře správních soudů

<i>Aleš Roztočil</i>	285
1. Úvod	285
2. Přísná linie judikatury	286
3. Kritická linie judikatury	288
4. Nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 482/21	293
5. Další judikatura evropských soudů a výhled do budoucna	294
6. Závěr	296

E. UNIJNÍ PERSPEKTIVA (PROPOJENÍ AZYLOVÉHO A NÁVRATOVÉHO ŘÍZENÍ A ZNOVUZAVEDENÍ OCHRANY VNITŘNÍCH HRANIC)

XIV. Propojení azylového a návratového řízení v právu EU jako nástroj efektivnější návratové politiky

<i>Nataša Kovář Chmelíčková</i>	299
1. Úvod	299
2. Návrh nové návratové směrnice	302
2.1 Hlavní cíle návrhu	305
2.2 Projednávání návrhu	307
3. Propojení azylového a návratového řízení	308
3.1 Obecné poznámky	308
3.2 Integrace postupů v dokumentech EK	310
3.3 Schengenské evaluace	312
3.4 Způsoby provázání rozhodnutí o návratu s negativním azylovým rozhodnutím, resp. rozhodnutím o ukončení oprávněného pobytu	315

3.5	Případ <i>Gnandi</i>	317
3.6	Jiný způsob provázání	319
3.7	Další dimenze propojení	321
4.	Variabilní geometrie	322
4.1	Dopady problematiky variabilní geometrie do jednotného azylového a návratového hraničního řízení v návrhu azylového procedurálního nařízení	322
4.2	Variabilní geometrie azylového a návratového hraničního řízení – „kam s ním?“	324
5.	Závěr	327
XV.	Případy dočasného znovuzavedení ochrany vnitřních hranic schengenského prostoru v důsledku migrační krize a jejich soulad s schengenským <i>acquis</i>	
	<i>Tereza Domanská</i>	328
1.	Úvod	328
2.	Úprava institutu v sekundárním právu	329
2.1	Postup v případě předvídatelných událostí	331
2.2	Postup v případě nepředvídatelných událostí	332
2.3	Kritéria použitelná pro postup podle čl. 25 ve spojení s čl. 27 a podle čl. 28 Kodexu	333
2.4	Postup v případě mimořádných situací ohrožujících celkové fungování schengenského prostoru.	334
2.5	Dohled nad dočasným znovuzavedením ochrany na vnitřních hranicích	335
3.	Výklad relevantních ustanovení – judikatura Soudního dvora a členských států, <i>soft law</i>	336
4.	Porušování pravidel stanovených schengenským <i>acquis</i>	340
5.	Reakce institucí EU na porušování schengenského hraničního kodexu ze strany některých členských států	346
6.	Závěr	350
F.	NEOPRÁVNĚNĚ POBÝVAJÍCÍ CIZINCI (PRÁVO NA UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ, LIMITY PŘÍSNÉHO REŽIMU PŘI ZAJIŠŤOVÁNÍ CIZINCŮ)	351
XVI.	Právo cizinců na uzavření manželství - česká právní úprava ve světle Evropské úmluvy o lidských právech	
	<i>Josef Stehlík</i>	353
1.	Úvod	353

2.	Rozsudek ESLP ve věci <i>O'Donoghue proti Spojenému království</i> . .	354
2.1	K povolení k pobytu ve světle čl. 12 Úmluvy	354
2.2	K obraně proti účelovým sňatkům	356
2.3	K uzavření manželství v souladu s vnitrostátními zákony	357
2.4	Shrnutí	357
3.	Česká právní úprava ve světle judikatury ESLP	357
3.1	Faktická poznámka k výjimce v § 35 odst. 2 zákona o matrikách pro rodinné příslušníky občanů EU	358
3.2	Exkurz do občanského zákoníku – možnost překlenout rozpor výkladem?	360
3.3	K výjezdnímu příkazu ve světle změn zákona o pobytu cizinců	361
4.	Řešení konfliktu § 35 odst. 2 zákona o matrikách s čl. 12 Úmluvy .	363
5.	Závěr	365

XVII. Přísný režim v cizinecké detenci: sovy nejsou tím, čím se zdají být

	<i>Tereza Žuffová-Kunčová</i>	366
1.	Úvod	366
2.	Zařízení pro zajištění cizinců	367
2.1	Mírný režim	368
3.	Přísný režim dle zákona o pobytu cizinců	369
3.1	Důvody umístění, záznam a rozhodnutí o umístění	369
3.2	Vybavení a režim dne	371
3.3	Prostředky nápravy	371
4.	Přísný režim, nebo samovazba?	372
4.1	Samovazba	373
4.2	Samovazba vs. přísný režim	374
5.	Přísný režim pohledem mezinárodních lidskoprávních dokumentů	377
5.1	Výbor CPT	377
5.2	Vězeňská pravidla Nelsona Mandely	378
6.	Přísný režim optikou ESLP	380
6.1	Právo na svobodu a osobní bezpečnost	381
6.2	Zákaz mučení a špatného zacházení	382
6.3	Právo na respektování rodinného a soukromého života	384
6.4	Právo na účinné opravné prostředky a další procesní záruky	385
7.	Závěr: Úvahy <i>de lege ferenda</i>	386